

18 Comhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann

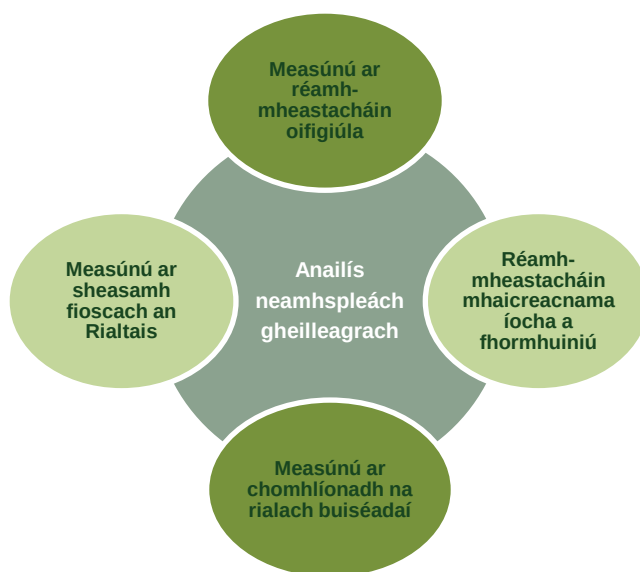
- 18.1** Cuireadh Comhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann (an Chomhairle) ar bun faoin Acht um Fhreagracht Bhuiséadach, 2012 (an tAcht) le measúnuithe neamhspleácha a dhéanamh ar phleananna agus réamh-mheastacháin bhuiséadacha an Rialtais agus le bonn eolais a chur faoin dioscúrsa poiblí maidir le hábhair gheilleagracha agus fhioscacha.
- 18.2** Tá feidhmeanna na Comhairle leagtha síos san Acht agus tá achoimre déanta orthu i bhFíor 18.1. Éilítear ar an gComhairle
- na réamh-mheastacháin a mheas a chuireann an Roinn Airgeadais (an Roinn) le chéile in earrach agus i bhfómhar gach bliain¹
 - a mheas an bhfuil seasamh fioscach an Rialtais fabhrach do bhainistiú stuama geilleagrach agus buiséadach, lena n-áirítear trí thagairt do Chomhaontú Cobhsaíochta agus Fáis an Aontais Eorpaigh²
 - monatóireacht agus measúnú a dhéanamh ar cibé acu an bhfuil seasamh buiséadach ginearálta an Rialtais comhardaithe nó an bhfuil barrachas ann, nó an bhfuil dul chun cinn á dhéanamh i dtreo na staideanna sin (an 'riail bhuiséadach' de réir mar atá leagtha amach san Acht), agus a mheas an é go raibh imthosca eisceachtúla taobh thiar d'aon neamhchomhlíonadh³
 - na réamh-mheastacháin mhaicreacnamaíocha arna n-ullmhú ag an Roinn a fhorhnuiniú, de réir mar is iomchuí léi, ar iad na réamh-mheastacháin iad a mbíonn nuashonruithe ar an gclár buiséid agus cobhsaíochta bunaithe orthu.

Fíor 18.1 Feidhmeanna Chomhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann

1 De réir an Achta, is iad na réamh-mheastacháin oifigiúla na réamh-mheastacháin mhaicreacnamaíocha agus bhuiséadacha a fhoilsíonn an Roinn Airgeadais chun críche pleanáil fhioscach.

2 Creat atá bunaithe ar rialacha chun beartais fhioscacha náisiúnta a chomhordú san Aontas Eorpach is ea an Comhshocrú Cobhsaíochta agus Fáis.

3 De réir an Achta, is éard atá i gceist le himthosca eisceachtúla ná tréimhse ghéarchoir chun donais eacnamaíoch nó tarlú neamhghnách (nach bhfuil neart ag an Rialtas air), a imríonn tionchar suntasach ar sheasamh buiséadach an Rialtais.

Cuntais Chomhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann

- 18.3** Is é Cathaoirleach na Comhairle an t-oifigeach atá freagrach as ullmhú agus cur i láthair na ráiteas airgeadais don iniúchadh. Éilítear ar an gComhairle leis an Acht cuntais a choinneáil ar fháltais agus ar chaiteachas san fhoirm a cheadaigh an tAire Airgeadais, agus iad a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena n-iniúchadh tráth nach déanaí ná trí mhí tar éis dheireadh na tréimhse cuntasaoíochta a mbaineann siad léi.¹ Ní mór cóip de na cuntais agus den tuairisc iniúchta a thabhairt don Aire tráth a gcuirtear an t-iniúchadh i gcrích, duine nach mór dó/di iad a chur faoi bhráid Thithe an Oireachtais.
- 18.4** Ina theannta sin, éilítear leis an Acht ar an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste tuarascáil a thabhairt do Dháil Éireann maidir le cruinneas na suimeanna a luann an Chomhairle ina cuntais gabh bliain. Is í seo an tuarascáil don bhliain 2015.
- 18.5** Tá cuntais na Comhairle don bhliain 2015 iniúchta. Eisíodh mo thuarascáil ar an iniúchadh ar an 30 Meitheamh 2016. Cuireadh na cuntais agus an tuarascáil faoi bhráid Dhá Theach an Oireachtais ar an 12 Iúil 2016.
- 18.6** Tá mé sásta go dtugann na cuntais léargas fírinneach cóir ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais na Comhairle amhail ag deireadh 2015 agus ar a hioncam agus caiteachas don bhliain.

Ballraíocht agus soláthar foirne

- 18.7** Tá leagtha síos san Acht go mbeidh sa Chomhairle cúigear ball, an Cathaoirleach ina measc. Ceapann an tAire Airgeadais daoine chun na Comhairle agus maireann an téarma oifige ceithre bliana i bhformhór na gcásanna. Ní ceadmhach do chomhaltaí comhairle a bheith i seilbh oifige ar feadh níos mó ná dhá théarma oifige as a chéile.
- 18.8** D'éirigh duine de chomhaltaí na Comhairle as i mí na Bealtaine 2015 agus scoireadh de théarma comhaltaí eile den Chomhairle ag deireadh mí na Nollag 2015. Fógraíodh an dá fholúntas ar Stateboards.ie. De réir an Achta, ba chóir folúntais a líonadh laistigh de shé mhí (nuair is indéanta). Líonadh an dá fholúntas taobh istigh den tréimhse sin.
- 18.9** Tacaíonn seisear ball foirne le saothar na Comhairle faoi láthair, .i. cúigear eacnamaithe agus riarthóir amháin. In 2015, bhí triúr den fhoireann faighte ar iasacht ó eagraíochtaí eile.

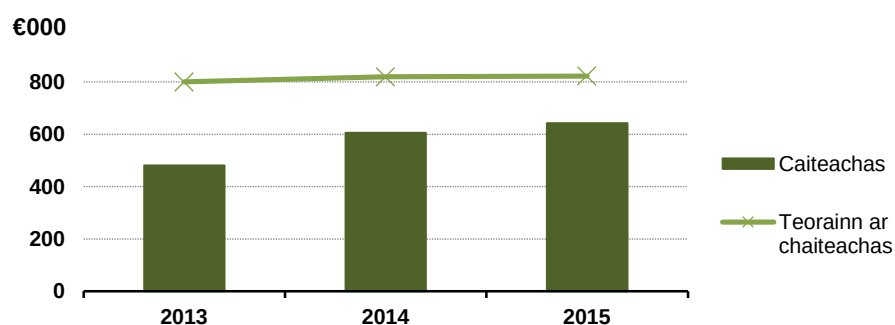
Maoiniú

- 18.10** Maoinítear an Chomhairle ó Lárchiste an Státchiste, faoi réir uas-suim bhliantúil atá innéacsnaosctha leis an mboilsciú.² Ba é €823,360 (2014: €820,080) an uas-suim mhaoinithe do 2015.
- 18.11** B'ionann caiteachas iomlán na Comhairle agus thart ar €643,000 in 2015 (2014: €606,000), suim ar bhain 62% di le costais tuarastail. Ba í an ghné ba mhó de chaiteachas na Comhairle nár bhain le pá ná táille riaracháin na hInstitiúide Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta (ESRI) i leith costais chóiríochta agus seirbhísí tacaíochta, rud arbh fhiú thart ar €101,000 (2014: €101,000) ar an iomlán.
- 18.12** Tá léirithe i bhFíor 18.2 achoimre ar bhuiséad agus caiteachas gaolmhar na Comhairle don tréimhse ó 2013 go dtí deireadh 2015.

¹ Ullmhaíodh ráitis airgeadais na Comhairle don bhliain 2015 de réir FRS102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn le héifeacht do thréimhsí cuntasaoíochta a thosaíonn ar an 1 Eanáir 2015 nó ina dhiaidh sin.

² Déantar foráil in Alt 9 den Sceideal a ghabhann leis an Acht don fhoinsé agus teorainn mhaoinithe.

Fíor 18.2 Achoimre airgeadais ar Chomhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann, 2013 go 2015

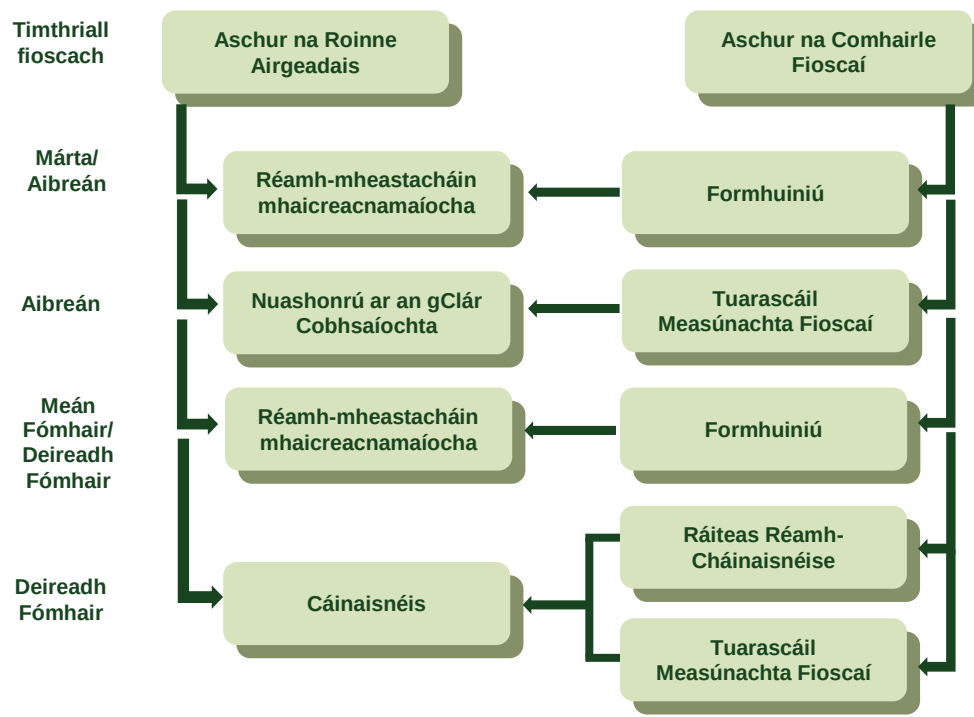
Foinse: Anailís arna déanamh ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus ráitis airgeadais bhliantúla Chomhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann

Nóta: Tháinig méadú ar líon na mball foirne ó thríúr in 2013 go dtí seisear in 2015.

- 18.13** Tabhaíodh beagáinín ní ba mhó ná €62,500 (2014: €64,000) in 2015 i dtáillí agus costais i ndáil le comhaltaí na Comhairle. Taobh thiar d'fhormhór na gcostas bhí costais taistil agus chothaithe a thabhaigh comhaltaí idirnáisiúnta agus comhaltaí nach bhfuil lonnaithe i mBaile Átha Cliath le freastal ar chruinnithe den Chomhairle, a bhíonn ar siúl i mBaile Átha Cliath. Rinneadh luach beagnach €24,500 d'íocaíochtaí in 2015 (2014: €32,000) le fostóirí lánaimseartha earnála poiblí an Chathaoirligh agus duine de chomhaltaí na Comhairle as na costais a tabhaíodh de bharr go raibh siad ag obair don Chomhairle agus nach raibh siad i láthair.

Gníomhaíochtaí na Comhairle

- 18.14** Cuireann an Chomhairle roinnt aschur bliantúil i dtoll a chéile mar fhreagra ar aschuir na Roinne. Tá breac-chuntas tugtha ar na haschuir seo i bhFíor 18.3.

Fíor 18.3 Aschur Chomhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann

Foinse: Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

18.15 Ag teacht le riachtanais an Achta, foilsíonn an Chomhairle na Tuarascálacha Measúnachta Fioscaí, an Ráiteas Réamh-Cháinainéis agus foilsíonn freisin a litreacha chuig an Aire Airgeadais tráth a dtugtar an próiseas formhuinithe chun críche. Tá roinnt tuarascálacha neamhreachtúla foilsithe ag an gComhairle chomh maith. Tá miondealú déanta ar fhoilseacháin na Comhairle i bhFíor 18.4.

Fíor 18.4 Achoimre ar fhoilseacháin Chomhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann, 2013 go 2015

	2013	2014	2015
Litreacha formhuinithe		 	
Tuarascálacha measúnachta fiosaí	 	 	
Ráitis Réamh-Cháinainnéise			
Tuarascálacha neamhreachtúla		 	

Foinse: Anailís arna déanamh ag Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Nóta: Tuarascálacha neamhreachtúla – Foilsíonn an Chomhairle nótaí anailíseacha agus páipéir oibre neamhspleácha ar théamaí a bhaineann lena sainordú. Tá liosta de na tuarascálacha in Iarscríbhinn A.

Athbhreithniú piaraí ar an gComhairle

- 18.16** Ar aon dul le Plean Straitéiseach 2014 – 2016, rinne an Chomhairle measúnú seachtrach a choimisiúnú in 2015 d'fhonn measúnú a dhéanamh ar fheidhmiú na Comhairle i dtaobh an tsainordaithe a thugtar di faoin Acht agus a feidhmíochta mar institiúid fhioscach neamhspleách a bhfuil sé mar aidhm aici tacú le fás inbhuanaithe in Éirinn.^{1, 2}

- 18.17** Ba é tátal an athbhreithnithe gur chomhlíon an Chomhairle gach tasc a mbítear ag súil leis ó institiúid fhioscach neamhspleách agus go raibh sí i lár an aonaigh i bplé poiblí, rudaí ar cuireadh le trédhearcacht maidir le cúrsaí fiosaíoch agus le heolas an phobail orthu dá mbarr.³

Tugadh faoi deara san athbhreithniú, áfach, go bhféadfaí aschur agus tionchar na Comhairle a fheabhsú tuilleadh agus rinneadh 25 moladh. Rinne an Chomhairle machnamh ar na moltaí sin agus d'ullmhaigh plean feidhmithe leis na 25 moladh a chur i ngníomh. Chinn sí, tar éis athbhreithniú, nach gcuirfí dhá cheann de na moltaí i ngníomh agus nach raibh neart aici ar thrí cinn acu. As na moltaí ar glacadh leo, tá 17 gcinn acu curtha i ngníomh anois agus tá na trí cinn eile le cur i ngníomh roimh dheireadh 2017 nó ag deireadh 2017.

1 Tá Plean Straitéiseach 2014-2016 le fáil ar www.fiscalcouncil.ie.

2 Ba iad baill na foirne measúnaithe an tOllamh Lars Jonung (Cathaoirleach), an tOllamh Iain Begg agus an tUasal Michael G Tutty (sular ceapadh chun na Comhairle é).

3 Tá an t-athbhreithniú ar Chomhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann le fáil ar www.fiscalcouncil.ie.

Iarscríbhinn A Tuairiscí neamhreachtúla Chomhairle Fhioscach Chomhairleach na hÉireann

2013

Páipéar Oibre

- Clár Comhardaithe an Rialtais tar éis na Géarchéime: Dearcadh Cuimsitheach

2014

Nótaí Anailíseacha

- Rioscaí ó thaobh Praghsanna Tí de
- Anailís Íogaireachta ar Chur Chuige na Roinne Airgeadais i leith Aschur Féideartha a Mheas de réir Mhodheolaíocht CE
- Miondealú ar Earráidí Réamhaisnéisithe Cánach
- Modheolaíocht Réamhaisnéisithe DIRT
- Impleachtaí na Rialach Fiachais Amach Anseo
- Glacadh le Caighdeáin Idirnáisiúnta Nua i gcomhair Cuntais Náisiúnta agus Chomhardú na nÍocaíochtaí

2015

Páipéir Oibre

- Neamhchinnteacht i Sonraí Maicreacnamaíocha: Cás na hÉireann
- Anailís ar Earráidí Réamhaisnéisithe Cánach in Éirinn

Nótaí Anailíseacha

- Tagarmharcáil Chaiteachais AE Saincheisteanna Oibríochtúla d'Éirinn in 2016
- An buiséad sláinte a smachtú: Feidhmiú buiséid bhliantúil san earnáil sláinte poiblí

2016 (go dtí deireadh mhí Lúnasa)

Nóta Anailíseach

- Caipiteal Poiblí: Stoic Infheistíochta agus Dímhéas, Meitheamh 2016

